

श्रीः  
श्रीमते रामानुजाय नमः  
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः  
श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये युद्धकाण्डे

॥ अष्टात्रिंशः सर्गः ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

श्रीः  
श्रीमते रामानुजाय नमः  
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः  
श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

## ॥ अष्टात्रिंशः सर्गः ॥

प्रमुखवानरैः सह सुवेलपर्वतमधिरूढस्य श्रीरामस्य तत्रैव रात्रौ निवासः

स तु कृत्वा सुवेलस्य मतिमारोहणं प्रति ।  
लक्ष्मणानुगतो रामः सुग्रीवमिदमब्रवीत् ॥ 6.38.1 ॥

विभीषणं च धर्मज्ञमनुरक्तं निशाचरम् ।  
मन्त्रज्ञं च विधिज्ञं च श्लक्ष्णया परया गिरा ॥ 6.38.2 ॥

सुवेलं साधु शैलेन्द्रमिमं धातुशतैश्चितम् ।  
अध्यारोहामहे सर्वे वत्स्यामोऽत्र निशामिमाम् ॥ 6.38.3 ॥

लङ्कां चालोकयिष्यामो निलयं तस्य रक्षसः ।  
येन मे मरणान्ताय हता भार्या दुरात्मना ॥ 6.38.4 ॥

येन धर्मो न विज्ञातो न वृत्तं न कुलं तथा ।  
राक्षस्या नीचया बुद्ध्या येन तद् गर्हितं कृतम् ॥ 6.38.5 ॥

तस्मिन् मे वर्तते रोषः कीर्तिते राक्षसाधमे ।  
यस्यापराधान्नीचस्य वधं द्रक्ष्यामि रक्षसाम् ॥ 6.38.6 ॥

एको हि कुरुते पापं कालपाशवशं गतः ।  
नीचेनात्मापचारेण कुलं तेन विनश्यति ॥ 6.38.7 ॥

एवं सम्मन्त्रयन्नेव सक्रोधो रावणं प्रति ।  
रामः सुवेलं वासाय चित्रसानुमुपारुहत् ॥ 6.38.8 ॥

पृष्ठतो लक्ष्मणश्चैनमन्वगच्छत् समाहितः ।  
सशरं चापमुद्यम्य सुमहद्विक्रमे रतः ॥ 6.38.9 ॥

तमन्वारोहत् सुग्रीवः सामात्यः सविभीषणः ।  
हनुमानङ्गदो नीलो मैन्दो द्विविद एव च ॥ 6.38.10 ॥

गजो गवाक्षो गवयः शरभो गन्धमादनः ।  
पनसः कुमुदश्चैव हरो रम्भश्च यूथपः ॥ 6.38.11 ॥

जाम्बवांश्च सुषेणश्च ऋषभश्च महामतिः ।  
दुर्मुखश्च महातेजास्तथा शतवलिः कपिः ॥ 6.38.12 ॥

एते चान्ये च बहवो वानराः शीघ्रगामिनः ।  
ते वायुवेगप्रवणास्तं गिरिं गिरिचारिणः ॥ 6.38.13 ॥

अध्यारोहन्त शतशः सुवेलं यत्र राघवः ।  
ते त्वदीर्घेण कालेन गिरिमारुह्य सर्वतः ॥ 6.38.14 ॥

ददृशुः शिखरे तस्य विषक्तामिव खे पुरीम् ।  
तां शुभां प्रवरद्वारां प्राकारवरशोभिताम् ॥ 6.38.15 ॥

लङ्कां राक्षससम्पूर्णां ददृशुर्हरियूथपाः ।  
प्राकारवरसंस्थैश्च तथा नीलैश्च राक्षसैः ॥ 6.38.16 ॥

ददृशुस्ते हरिश्रेष्ठाः प्राकारमपरं कृतम् ॥ 6.38.17 ॥

ते दृष्ट्वा वानराः सर्वे राक्षसान् युद्धकाङ्क्षिणः ।  
मुमुचुर्विविधान् नादांस्तस्य रामस्य पश्यतः ॥ 6.38.18 ॥

ततोऽस्तमगमत् सूर्यः सन्ध्यया प्रतिरञ्जितः।  
पूर्णचन्द्रप्रदीप्ता च क्षपा समतिवर्तत ॥ 6.38.19 ॥

ततः स रामो हरिवाहिनीपति -  
विभीषणेन प्रतिनन्द्य सत्कृतः।  
सलक्ष्मणो यूथपयूथसंयुतः  
सुवेलपृष्ठे न्यवसद् यथासुखम् ॥ 6.38.20 ॥

॥ इत्यार्षे श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये युद्धकाण्डे अष्टात्रिंशः सर्गः ॥